

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REZOLIUCIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

99-OJI PLENARINĖ SESIJA, 2013 M. SAUSIO 31 D.–VASARIO 1 D.

Regionų komiteto rezoliucija. Sanglaudos politikos po 2013 m. teisės aktų rinkinys

(2013/C 62/01)

REGIONŲ KOMITETAS

- atsižvelgdamas į tebevykstančias derybas dėl daugiametės finansinės programos (DFP), tvirtai pasisako už tai, kad šiai politikai įgyvendinti reikalingas ir veiksmingas lėšų panaudojimas; todėl ragina valstybes nares persvarstyti biudžeto apribojimus ir bent jau išlaikyti tą patį finansavimo lygį;
- tvirtai remia REGI komiteto derybinę grupę trišalio dialogo procese; pirmiausia primena keletą bendrų su EP pozicijų, tokių kaip „pereinamojo laikotarpio regionai“, strategijos „Europa 2020“ prioritetų ir Sutarties tikslų suderinimas, veiksmingas vietos ir regionų valdžios institucijų įtraukimas, nepritarimas makroekonominėms sąlygoms ir veiklos rezervui; todėl tikisi, kad šios pozicijos galėtų likti galutiniame teisės aktų rinkinyje;
- remia visapusišką daugiapakopio valdymo principo taikymą ir intensyvesnę vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimą rengiant būsimas partnerystės sutartis ir veiksmų programas; remia Europos Komisijos pasiūlymą parengti Europos partnerystės elgesio kodeksą (EPEK); todėl labai apgailestauja, kad Taryba atmeta tokią priemonę, ir prašo tam nepritariančių valstybių narių, persvarstyti savo poziciją, kadangi gali susidaryti nuomonė, jog jos nenori bendradarbiauti su teisėtais partneriais;
- remia tvirtesnę demokratinę atskaitomybę ir mano, kad Taryba turėtų apsvarstyti keletą finansinių klausimų, pavyzdžiui, lėšų paskirstymo nacionaliniu ir regionų lygiu metoda, viršutinės ribos nustatymą, minimalios apsaugos mechanizmą ir kt., - derybose dėl sanglaudos politikos teisės aktų rinkinio, o ne dėl DFP, kad Europos Parlamentas galėtų deramai dalyvauti šiose diskusijose, o su RK būtų konsultuojamasi;
- dar kartą išreiškia apgailestavimą, kad BVP / BNP (ir rečiau bedarbių skaičius) yra vieninteliai kriterijai, naudojami struktūrinių fondų paskirstymo lygiui regione nustatyti, ir pabrėžia, kad turėtų būti taikomi papildomi rodikliai, norint geriau įvertinti socialinius ir aplinkos poreikius bei iššūkius.

Pranešėjas Marek WOŹNIAK (PL / ELP), Didžiosios Lenkijos vaivadijos maršalka

Regionų komiteto rezoliucija – Sanglaudos politikos po 2013 m. teisės aktų rinkinys

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

Ižanga

1. priima politinę rezoliuciją dėl dabar vykstančių tarpinstitucinių derybų dėl sanglaudos politikos po 2013 m. teisės aktų rinkinio, atsižvelgdamas į savo pirmąsias 2012 m. vasario–liepos mėn. laikotarpiu patvirtintas pozicijas ir reaguodamas į Europos Parlamento ir Tarybos pastarojo laikotarpio diskusijas ir pozicijas;

2. atsižvelgdamas į tebevykstančias derybas dėl daugiametės finansinės programos (DFP), tvirtai pasisako už tai, kad sanglaudos politika yra investavimo politika, ir šiai politikai įgyvendinti reikalingas ir veiksmingas lėšų panaudojimas, ir tvirtas biudžetas, kurio negalima mažinti, jeigu norime skatinti augimą ir darbo vietų kūrimą, didinti konkurencingumą ir kovoti su teritorijų atotrūkiu ES regionuose ir tarp jų, ypač krizės metu. Atsižvelgiant į labai svarbų vaidmenį, kurį atlieka sanglaudos politika įveikiant ekonomikos krizę ir įgyvendinant strategijos „Europa 2020“ iškeltus uždavinius, jai skiriamos lėšos neturėtų būti sumažintos 19 mlrd. eurų (*palyginti su Europos Komisijos pasiūlymu*), kai tuo tarpu kitų Europos Sąjungos politikos sričių finansavimas išlaikomas to paties lygio arba netgi padidinamas, kaip siūloma 2012 m. lapkričio 22 d. Tarybos išvadų projekte;

3. labai palankiai vertina Europos Parlamento regioninės plėtros komiteto (REGI) 2012 m. liepos 11–12 d. patvirtintus mandatus, kurie iš esmės atitinka vietos ir regionų valdžios institucijų reikalavimus, išdėstytus ir priimtus Regionų komiteto nuomonėse; tačiau apgailestauja, kad 2012 m. liepos 5 d. Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto (EMPL) patvirtintame pranešimo projekte nebuvo atsižvelgta į svarbius klausimus dėl ESF reglamento projekto;

4. vertina pažangą siekiant supaprastinimo, kaip siūloma EK teisės aktų rinkinio projekte ir palankiai vertina neseniai priimtų, bendrajame ES biudžetui taikomų finansinių taisyklių nuostatas, pavyzdžiui dėl vienodo tarifo, vienkartinė sumų, trumpesnio mokėjimų termino; primygtinai reikalauja valstybių narių parengti dar platesnio užmojo darbotvarkes siekiant supaprastinti ES finansavimo skyrimo procedūras, ES ir nacionalines viešųjų pirkimų taisykles, ataskaitų teikimo ir kontrolės mechanizmus;

5. tvirtai remia REGI komiteto derybinę grupę trišalio dialogo procese; pirmiausia primena keletą bendrų su EP pozicijų šiais klausimais ir tikisi, kad jos galėtų likti galutiniame teisės aktų rinkinyje;

— parama visus regionus apimančiai sanglaudos politikai, kurią įgyvendinant dėmesys sutelkiamas ir į mažiau išsivysčiusius ES regionus;

— pritarimas naujai „pereinamojo laikotarpio regionų“ kategorijai ir „apsauginiam tinklui“ (angl. *safety net*), kuri sudaro du trečdaliai dabartinių asignavimų regionams, kuriems jau nebebus teikiama visa konvergencijos parama;

— būtinumas subalansuoti strategijos „Europa 2020“ prioritetus ir Sutarties tikslus bei būtinumas siekti didesnio lankstumo telkiant paramą pagal temas;

— veiksmingas vietos ir regionų valdžios institucijų įtraukimas į partnerystės sutarčių ir veiksmų programų rengimą laikantis daugiapakopio valdymo principo;

— tvirtas pritarimas Europos partnerystės elgesio kodekso įtraukimui į Bendrų nuostatų reglamento 5 straipsnį;

— griežtas nepritarimas makroekonominėms sąlygoms;

— būtinumas *ex ante* sąlygas tiesiogiai susieti su sanglaudos politikos įgyvendinimu;

— nepritarimas veiklos rezervui;

— Sanglaudos fondo lėšų perkėlimas į naująją Europos infrastruktūros tinklų priemonę, griežtai taikant Sanglaudos fondo taisykles ir laikantis nacionalinių kvotų;

— pritarimas Europos Komisijos siūlomam kompleksiniam požiūriui į teritorinį vystymąsi, taip pat naujų valdymo priemonių ir būdų, pavyzdžiui, integruotų teritorinių investicijų (ITI) kūrimui ir vietos vystymui, kuri vykdytų už miesto plėtrą atsakingi vietiniai subjektai;

— nepritarimas miestų plėtros platformai, tačiau raginimas padaryti URBACT ilgalaikę programą;

6. pabrėžia būtinybę kuo greičiau priimti teisės aktų rinkinį po to, kai bus priimta daugiametė finansinė programa (DFP); primena su kokia sunkia ekonomikos ir socialine krize tenka kovoti ES, dėl to būtina ypač skubiai 2014 m. pradėti įgyvendinti partnerystės sutartis ir veiksmų programas, nes tai vienintelis būdas skirti europines lėšas, kurios gyvybiškai svarbios investicijoms ir struktūrinėms reformoms valstybėse narėse, regionuose ir miestuose;

7. primena, kad diskusija dėl ETBG reglamento projekto turėtų vykti atskirai nuo diskusijos dėl viso sanglaudos politikos teisės aktų rinkinio ir pabrėžia, kad ši specifinį ir konkretaus poveikio Europos Sąjungos biudžetui neturintį reglamentą svarbu priimti kuo skubiau ir nelaukiant, kol bus priimtas teisės aktų rinkinys. Tai sudarytų galimybę reglamentui kuo greičiau įsigaliooti ir suteiktų naują postūmį naujų ETBG projektų kūrimui remiantis saugiu teisiniu pagrindu;

Už patikimą sanglaudos politikos po 2013 m. biudžetą

8. primena, kad vietos ir regionų valdžios institucijos puikiai žino, kad būtina pagerinti sanglaudos politikos rezultatus geriau programuojant ir įgyvendinant struktūrinius fondus, ypač dabartinių ekonomikos krizės ir finansinių suvaržymų laikotarpiu;

9. mano, kad mažesnis nei Europos Komisijos pasiūlytas daugiametės finansinės programos biudžetas yra nepriimtinas, nes susilpnintų Europos Sąjungos ekonomiką ir konkurencingumą ir apskritai bendrąją rinką tuo metu, kai labiausiai reikia ją stiprinti. Todėl pakartoja Regionų komiteto rezoliucijoje dėl vykstančių derybų dėl daugiametės finansinės programos⁽¹⁾ išsakytą raginimą, kad ES turi turėti patikimą daugiametį biudžetą, kaip investicinę priemonę, skirtą visoms ES valstybėms narėms ir regionams, ir kad jame turėtų būti numatyti bent tokio paties dydžio asignavimai išpareigojimams, išreikšti procentine BNP dalimi, kokie buvo sutarti dabartiniam 2007–2013 m. programavimo laikotarpiui;

10. tačiau mano, kad 2012 m. spalio 29 d. pirmininkaujančio Kipro pasiūlymas sumažinti sanglaudos politikai po 2013 m. skirtą biudžetą, yra nepriimtinas. Todėl ragina valstybes nares persvarstyti biudžeto apribojimus ir bent jau išlaikyti tą patį finansavimo lygį;

11. dar kartą patvirtina, kad būtina išsaugoti tvirtą ir platus užmojo ES lygmens sanglaudos politiką, siekiant laikytis Sutarties ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos tikslų bei kolektyvinio išpareigojimo įgyvendinti strategijos „Europa 2020“ tikslus; jeigu biudžetas bus sumažintas daugiau kaip

10 mlrd. eurų, kaip siūlo Tarybai pirmininkaujanti valstybė, atsivers dar didesnė praraja tarp mažiau ir labiau išsivysčiusių regionų ir teritorijų bei didės gyventojų pajamų atotrūkis;

12. primygtinai teigia, kad sumažinus sanglaudos politikos finansavimą būtų padarytas neigiamas poveikis bendrosios rinkos plėtojimui bei vietos ir regionų valdžios institucijų investiciniam pajėgumui ypač svarbiose Europos ateičiai srityse, būtent, mokslinių tyrimų, inovacijų, švietimo, paramos MVĮ, ekologiškos ekonomikos ir infrastruktūros, kurios yra svarbios darbo vietų kūrimo ateičiai sudedamosios dalys; mano, kad šiuo ekonomikos ir socialinės krizės laikotarpiu biudžeto sumažinimas pakenktų ilgalaikėms investicijoms ir Europos tvariam augimui ateityje ir vaidmeniui pasaulyje;

Tvirtesnė demokratinė atskaitomybė. Bendro sprendimo procedūros laikymasis

13. primena, kad pirmą kartą sanglaudos politiką reglamentuojantys teisės aktai bus priimami pagal Lisabonos sutartyje numatytą bendro sprendimo teisėkūros procedūrą, tokiu būdu suteikiant valstybėms narėms ir Europos Parlamentui lygias galimybes;

14. todėl mano, kad Taryba turėtų apsvarstyti keletą finansinių klausimų, pavyzdžiui, *lėšų paskirstymo nacionaliniu ir regionų lygiu metodą, viršutinės ribos nustatymą, minimalios apsaugos mechanizmą ir kt.*, derybose dėl sanglaudos politikos teisės aktų rinkinio, o ne dėl DFP; kaip jau buvo pasakyta nuomonėje „Nauja DFP po 2013 m.“⁽²⁾, smerkia tai, kad pirmiau nurodyti klausimai yra įtraukti į Tarybos derybų schemą, ir mano, kad šie klausimai turėtų būti aptarti Bendrųjų reikalų taryboje, kadangi jie priklauso bendro sprendimo sričiai. Be to, šiose diskusijose turėtų dalyvauti ne tik Taryba, bet ir Europos Parlamentas, o su RK turėtų būti konsultuojamasi, kad būtų užtikrinta veiksminga demokratinė atskaitomybė; primena, kad Regionų komitetas pasilieka teisę kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą, jeigu Europos Komisija nepateiks pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo teisės akto, dėl kurio RK turi galimybę pateikti nuomonę;

Dėl struktūrinių fondų paskirstymo metodo

15. dar kartą išreiškia apgailestavimą, kad BVP / BNP (ir rečiau bedarbių skaičius) yra vieninteliai kriterijai, naudojami struktūrinių fondų paskirstymo lygiui regione nustatyti; todėl palankiai vertina pasiūlymą padidinti mažiau išsivysčiusių ir pereinamojo laikotarpio regionų bedarbių skaičiaus poveikį, kaip nurodyta 2012 m. lapkričio 22 d. Europos Vadovų Tarybos išvadų projekte, kad taikant asignavimų skyrimo metodą būtų galima sukurti atsvarą BVP ir geriau atsižvelgti į socialinį sanglaudos matmenį; be to, skirstant struktūrinių fondų lėšas valstybių narių lygmeniu siūlo atsižvelgti ir į kitus demografinius rodiklius, pavyzdžiui, bendrąjį išlaikomo amžiaus žmonių koeficientą;

⁽¹⁾ Plg. CdR 2263/2012 fin.

⁽²⁾ Žr. CdR 1777/2012 fin (pranešėja Mercedes Bresso (IT / ESP)).

16. kaip buvo išdėstyta pirmiau ⁽³⁾, pabrėžia, kad turėtų būti taikomi papildomi rodikliai norint geriau įvertinti socialinius ir aplinkos poreikius bei problemas (viešųjų paslaugų prieinamumas, sveikata, pajamos vienam gyventojui, judumas ir šviri aplinka). Šių rodiklių paskirstymas subregionų lygiu (GINI rodiklis) galėtų būti įtrauktas į lėšų paskirstymo metodą, siekiant geriau įvertinti teritorinės sanglaudos iššūkius;

17. mano, kad siekiant atsižvelgti į regioninės plėtros tendencijas, ateityje skiriant lėšas reiktų atsižvelgti į vienam gyventojui tenkančios BVP dalies dinamiką ataskaitiniu laikotarpiu (remiantis turimais Sąjungos paskutiniųjų trejų metų duomenimis). Lankstesnis metodas sudarytų galimybę paramą teikti ir ekonomikos nuosmukį patiriantiems regionams;

18. prašo į kriterijų lėšoms skirstyti pagal valstybes nares sąrašą įtraukti kriterijų „dideli ir nuolatiniai gamtiniai ir demografiniai regiono trūkumai“; pirmiausia primena, kad tokie demografiniai kriterijai kaip gyventojų dispersija, gyventojų skaičiaus mažėjimas tam tikrose regiono dalyse arba gyventojų senėjimas, daro rimtą poveikį ekonomikos vystymuisi ir viešųjų paslaugų kainai; džiaugiasi Europos Parlamento parama šiuo klausimu ir prašo Tarybos savo poziciją suderinti su Parlamento pozicija;

19. nepaisant pasirinkto metodo, dar kartą pritaria šiems principams:

- struktūriniai ir sanglaudos fondai turėtų būti sutelkti į mažiau išsivysčiusius regionus, laikantis Europos Komisijos pasiūlyto paskirstymo pagal regionų tipus,
- „pereinamojo laikotarpio regionams“ turėtų būti taikomos vienodos sąlygos, kad tarp regionų, kurie jau nebefinansuojami pagal konvergencijos tikslą, ir kito tipo pereinamojo laikotarpio regionų neatsirastų pernelyg daug skirtumų,
- labiau išsivysčiusius regionus taip pat reiktų remti, nes dauguma jų susiduria su didelėmis socialinėmis problemomis, daugumoje miestų yra skurdžių rajonų, taip pat tenka spręsti aplinkos ir ekonominio konkurencingumo iššūkius.

20. mano, kad siekiant užtikrinti sanglaudos politikos veiksmingumą būtina laikytis papildomumo principo, be kurio visos pagal Europos regionų politiką dedamos pastangos gali neduoti rezultatų;

21. yra ypač susirūpinęs Europos Vadovų Tarybos pirminko sprendimu savo pasiūlymų dėl regionų analizės pagrindu ir toliau laikyti 2007–2009 m. trejų metų laikotarpį. Dabartinės krizės metu apskaičiuojant regionų santykinę gerovę remiantis šio laikotarpio duomenimis iškreipiama tikrovė, nes tai yra ekonomikos augimo metų duomenys, ir tai yra itin nepalanku labiausiai nuo krizės nukentėjusiems regionams. Todėl Komitetas palankiai vertina nuostatą dėl 2016 m. vykdytinos peržiūros, tačiau kartu rekomenduoja kartu su minimalios apsaugos mechanizmu numatyti specialią paramą, kad būtų galima padėti regionams, kurių santykinis turtas dėl krizės sumažėjo, atsidūrę nepalankioje padėtyje palyginti su kitais jų kategorijai priklausančiais regionais;

Dėl viršutinės ribos nustatymo

22. pritaria 2012 m. rugsėjo 18 d. derybų schemoje dėl DFP pasiūlytai viršutinei ribai (2,5 proc.), kuria atsižvelgiama į atotrūkį mažinančias ES 12 valstybių narių ir į lėšų panaudojimo sunkumus, su kuriais dabartiniu programavimo laikotarpiu susiduria kai kurios valstybės narės; todėl nepritaria 2012 m. lapkričio 22 d. Europos Vadovų Tarybos išvadų projekte pateiktam pasiūlymui sumažinti ribą (2,35 proc.); tačiau kartu numato valstybėms narėms, kurios į Sąjungą įstojo iki 2013 m. ir kurių 2008–2010 m. vidutinis realusis BVP augimas buvo mažesnis nei –1 proc., užtikrinti pervedamų lėšų viršutinę ribą, kuri reikštų tokį patį išpareigojimų lygį, kaip ir dabartiniu 2007–2013 m. laikotarpiu;

Dėl minimalios apsaugos mechanizmo

23. pritaria Komisijos pasiūlymui dėl minimalios apsaugos mechanizmo, kurio dydis ne mažesnis kaip du trečdaliai dabartinių asignavimų regionams, kuriems jau nebebus teikiama parama pagal konvergencijos tikslą; todėl apgailestauja dėl naujausių Europos Vadovų Tarybai pirmininkaujančios valstybės pasiūlymų sumažinti minimalią apsaugą žemiau šio lygio;

Dėl priemokos miestams

24. palankiai vertina tai, kad neseniai iš Tarybai pirmininkaujančios valstybės derybų schemos dėl DFP dokumentų buvo išbraukta priemoka miestams, kai buvo skiriama po 4 eurus vienam gyventojui, gyvenančiam 250 000 ar daugiau gyventojų turinčiame mieste. Ši priemoka būtų suteikusi finansinį pranašumą labiau urbanizuotiems regionams, nors išsivystymo atotrūkis tarp kaimo ir miesto vietovių tebėra labai aukštas;

Dėl teritorinio bendradarbiavimo biudžeto

25. tvirtai pritaria Komisijos pasiūlymui padidinti asignavimus Europos teritoriniam bendradarbiavimui (ETB) iki 11,8 mlrd. eurų, vietoj 8,7 mlrd. eurų pagal dabartinį programavimo laikotarpį; primena ETB pridėtinę vertę Europos integracijai ir teritorinei sanglaudai dėl to, kad labai sumažėjo su valstybių sienomis susijęs neigiamas poveikis, padidėjo politikos veiksmingumas, pagerėjo gyvenimo kokybė, sustiprėjo gebėjimų ugdymas bei buvo skatinamas pasitikėjimas ir savitarpio supratimas; todėl apgailestauja dėl 3 mlrd. eurų sumažinimo, kuris

⁽³⁾ Žr. nuomonę „BVP ir kiti rodikliai pažangai įvertinti“, CdR 163/2010 fin (pranešėjas Vicente Alvarez Areces (ES / ESP)).

buvo pasiūlytas 2012 m. lapkričio 22 d. Europos Vadovų Tarybos išvadų projekte, ir dėl pakartotinio siūlymo nustatyti 150 km kriterijų tarpvalstybiniam bendradarbiavimui remti regionuose palei jūrų sienas; tačiau palankiai vertina tai, kad Tarybos išvadų projekte atsižvelgiama į RK raginimą ir EP poziciją, kad ETB programoms bendro finansavimo normą būtina padidinti iki 85 proc.;

Makroekonominė sąlygų ir finansinių sankcijų / apdovanojimų atsisakymas

26. dar kartą pareiškia, kad griežtai nepitaria makroekonominėms sąlygoms, pirmiausia bet kokiam BSP lėšų, susijusių su Stabilumo ir augimo pakto sankcijomis, mokėjimo sustabdymui ar nutraukimui, nes gali nukentėti vietos ir regionų valdžios institucijos, nors jos neatsako už tai, kad jų valstybė narė nesilaiko šių reikalavimų;

27. palankiai vertina Europos Parlamento paramą šiuo klausimu ir tikisi, kad derybų grupei trišaliame dialoge pavyks įtikinti valstybes nares panaikinti visas priemones, susijusias su Bendrų nuostatų reglamente numatytais makroekonominėmis sąlygomis;

28. dar kartą patvirtina, jog palankiai vertina dalinį BSP lėšų ir naujojo ES ekonomikos valdymo susiejimą, sudarant galimybę taisyti partnerystės sutartis ir veiksmų programas pagal kiekvienai šaliai skirtas rekomendacijas Europos semestre, tačiau griežtai atmeta hipotezę iš dalies arba visai sustabdyti mokėjimus;

29. pakartoja, jog nepitaria „veiklos rezervo“ asignavimo sėkmingiausiems regionams, nes toks mechanizmas galėtų paskatinti politikos rengėjus nustatyti labai kuklius ir lengvai pasiekiamus tikslus, kad pasinaudotų papildomomis lėšomis, ir galėtų paskatinti rengti menkų tikslų siekiančius projektus bei nevystyti inovacijų; todėl remia Europos Parlamento poziciją ir tikisi, kad Taryba pakoreguos savo nuomonę šiuo klausimu; primena savo pasiūlymą dėl „lankstumo rezervo“, sudaryto iš išteklių, gautų automatiškai panaikinus įsipareigojimus, ir skirto finansuoti eksperimentines iniciatyvas, kuris galėtų tapti kompromisu tarp abiejų bendrų teisės aktų leidėjų;

30. visiškai pritaria naujam į rezultatus orientuotam požiūriui, kuris yra būtinas valdymo sistemai, taigi ir svarbai, kuri teikiama veiklos rezultatų vertinimui; tačiau mano, kad reikalingos lanksčios taisyklės, kurias taikant būtų galima rezultatus įvertinti atsižvelgiant į ypatingą kiekvieno regiono ekonominę padėtį; be to, dar kartą pažymi esantis prieš bet kokias finansines sankcijas, susijusias su veiklos rezultatų sistema;

Siekiant veiksmingos partnerystės su vietos ir regionų valdžios institucijomis

31. remia visapusišką daugiapakopio valdymo principo taikymą ir intensyvesnį vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimą rengiant sanglaudos politiką kitu programavimo laikotarpiu, derantis dėl jos ir ją įgyvendinant;

32. palankiai vertina Europos Parlamento pasiūlymą vietos ir regionų valdžios institucijoms sudaryti vienodas galimybes rengiant partnerystės sutartis ir veiksmų programas, kaip ir nacionalinėms vyriausybėms, deramai laikantis subsidiarumo principo;

33. tikisi, kad vietos ir regionų valdžios institucijos visapusiškai dalyvaus rengiant partnerystės sutartis, kad patenkintų poreikius pagal principą „iš apačios į viršų“ ir užtikrintų integruotą požiūrį į regionų vystymo strategijas; ragina valstybes nares pradėti sanglaudos politikos strateginį planavimą, kad iki 2014 m. sausio 1 d. pasirengtų pradėti BSP lėšų programavimą; dėl to prašo Europos Komisijos atidžiai stebėti, kaip rengiamos šios sutartys, vengiant taikyti programavimui „iš viršaus į apačią“ principą ir sektorinį požiūrį;

34. todėl pritaria Europos Komisijos pasiūlymui parengti pirmąją Europos partnerystės elgesio kodeksą; labai apgailestauja, kad Taryba atmeta tokią priemonę, kuri skirta gerinti partnerystės kokybę visose valstybėse narėse, ir prašo valstybių narių, kurios nenori EPEK, persvarstyti savo poziciją, kadangi gali susidaryti nuomonė, jog jos nenori bendradarbiauti su teisėtais partneriais;

Teritorijų atotrūkį atitinkanti architektūra

35. dar kartą išreiškia savo aiškią paramą naujai „pereinamojo laikotarpio regionų“ kategorijai ir remia Europos Parlamentą dabar vykstančiose tarpinstitucinėse derybose; ragina Tarybai pirmininkaujančią valstybę nekeisti savo pozicijos šiuo klausimu iki derybų pabaigos, nes ši nauja kategorija iš dalies atitinka teritorinės sanglaudos tikslą, teisingiau paskirstant paramą visiems regionams;

36. palankiai vertina Europos Parlamento pasiūlymą sukurti dar vieną minimalios apsaugos mechanizmą, kurį sudarytų keturi penktadaliai 2007–2013 m. asignavimų „salų valstybėms, kurias sudaro vienas regionas, atitinkančioms Sanglaudos fondo reikalavimus 2013 m.“ ir „atokiausiems regionams“, kurie po 2013 m. nebepriklausys mažiau išsivysčiusių regionų kategorijai;

37. primena atokiausių regionų ir retai apgyvendintų regionų poreikius ir problemas ir prašo jiems skirti pakankamai biudžeto lėšų ir proporcingą jų dalį, kad būtų pasiekti ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos tikslai bei jie būtų geriau integruoti į bendrąją rinką; todėl palankiai vertina 2012 m. lapkričio 22 d. Europos Vadovų Tarybos išvadų projekte pateiktą pasiūlymą padidinti pagalbos atokiausiems regionams intensyvumą (nuo 20 iki 30 eurų vienam gyventojui);

38. atkakliai tvirtina, kad Lisabonos sutartimi teritorinė sanglauda papildė ekonominės ir socialinės sanglaudos politikos tikslą ir klausia, kodėl šis teritorinis matmuo, taip pat pramonės permains patiriantys regionai, salos, retai apgyvendintos vietovės, kalnuotos vietovės ir atokiausi regionai nėra minimi EMPL komiteto ataskaitoje dėl ESF reglamento;

Lėšų telkimas pagal temas: siekiant daugiau lankstumo

39. palankiai vertina Europos Parlamento ir Tarybos kompromisiniu susitarimu patvirtintą lankstesnį požiūrį į lėšų telkimą pagal temas, kaip nurodyta strategijoje „Europa 2020“; primena pagrindinius Sutarties politinius tikslus (ekonominius, socialinius ir teritorinės sanglaudos) ir būtinybę labiau atsižvelgti į nacionalinius ir regioninius skirtumus bei iššūkius, kuriems pritarė abu teisės aktų leidėjai;

40. palankiai vertina teminių tikslų ir investicijų prioritetų, nurodytų Europos Parlamento mandatuose dėl ERPF ir ETB reglamentų projektų, ir Tarybai pirmininkaujančios valstybės priimtuose kompromisiniuose pakeitimuose dėl „lėšų sutelkimo pagal temas“ paketo, išplėtimą; vis dėlto pabrėžia, kad svarbu ir toliau didžiausią dėmesį skirti kultūros paveldo ir turizmo skatinimui; visgi apgailestauja, kad EMPL komiteto ataskaitoje dėl ESF nesiūloma sumažinti lėšų sutelkimo procentinių dydžių, kuriuos pasiūlė Europos Komisija, priešingai nei nurodyta RK pasiūlyme;

41. itin palankiai vertina Europos Parlamento poziciją išplėsti visų regionų IRT sritį, kad į ją būtų įtraukta pagrindinė infrastruktūra, tačiau apgailestauja, kad Taryba tyli šiuo klausimu; todėl prašo valstybių narių persvarstyti savo poziciją šiuo klausimu, nes sparčiųjų IRT tinklų vis dar nėra daugelyje atokių kaimo vietovių, net ir labiau išsivysčiusiuose regionuose;

42. palankiai vertina tai, kad reglamente dėl Europos regioninės plėtros fondo Taryba atsisakė Komisijos įvesto lėšų telkimo pagal temas specialioms atokiausių regionų asignavimams, ir tikisi, kad Europos Parlamentas, sekdamas Tarybos pozicija, iš dalies pakeis savo derybinius įgaliojimus šiuo klausimu dabar vykstančiose tarpinstitucinėse derybose;

Europos socialinis fondas

43. pakartoja, kad vietos ir regionų valdžios institucijos yra svarbios dalyvės planuojant ir įgyvendinant ESF veiksmų programas ir tokiomis turi išlikti, dėl to atmeta EMPL komiteto ataskaitos teiginį, kad valstybės narės turėtų išlikti visų rūšių ESF politikos pagrindiniais tarpininkais, atsižvelgiant į nacionalinės užimtumo politikos svarbą;

44. pakartoja savo prašymą ESF reglamente nurodyti gamtinių ir demografinių kliūčių turinčias vietas, kaip kad nurodyta reglamento projekto dėl Europos regioninės plėtros fondo 10 straipsnyje, taip pat atokiausius regionus, ir pabrėžia būtinybę išplėsti teritorinį bendradarbiavimą pagal ESF, kuris apimtų pasienio, regioninį ir tarptautinį bendradarbiavimą;

45. apgailestauja dėl lapkričio 22–23 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose pasiūlyto biudžeto sumažinimo pagalbos maistu programoms, skirtoms labiausiai nepasiturintiems asmenims (2,1 mlrd. vietoj 2,5 mlrd. eurų); ragina aiškiai atskirti programą nuo ESF ir primygtinai reikalauja skirti pakankamai lėšų, perkeltų iš DFP 2 antraštinės dalies (BŽŪP);

Siekiant sukurti oficialią „Sanglaudos politikos tarybą“

46. palankiai vertina ir remia pirmininkaujančio Kipro pasiūlymą sukurti oficialią „Sanglaudos politikos tarybą“, kuri būtų sudaryta iš ministrų, atsakingų už sanglaudos politiką; RK jau ne kartą yra pasisakęs už tokią oficialią platformą, nes ji padidintų žinomumą ir užtikrintų, kad būtų tęsiami politiniai debatai dėl sanglaudos politikos; ketina aktyviai dalyvauti oficialios tarybos politinėse diskusijose, nes jos vyks aktualiais ES vietos ir regionų valdžios institucijoms, kurios tiesiogiai suinteresuotos ir dalyvauja sanglaudos politikos įgyvendinime vietoje, klausimais;

47. apgailestauja, kad išankstinio investicijų finansavimo pareiga vis dar tenka nacionalinės ar regionų valdžios institucijoms, kurios turi valdančiosios institucijos statusą. Ši finansinė pareiga sunkiai įgyvendinama dėl įtemptos padėties finansų rinkose. Jeigu bus įtvirtintas išankstinio investicijų finansavimo principas, Europos Sąjunga praras unikalią galimybę tiesiogiai finansuoti ekonomikos augimą ir struktūrines reformas, iš anksto mokant didesnes sumas, kad finansavimas būtų suteiktas tinkamu laiku ir paspartintų investicijų grąžą;

Veiksmų programų finansų valdymas

48. kalbant apie valdymo ir kontrolės taisykles, Regionų komitetas nesutinka su nuostatomis dėl pridėtinės vertės mokesčio, kai jis tinkančiomis finansuoti veiklos sąnaudomis pripažįstamas tik labai konkrečiais atvejais, o tai reiškia, kad daugelyje regionų jis nepripažįstamas tinkamomis finansuoti išlaidomis. Praktiškai tai reiškia, kad bendro finansavimo fondų lėšomis normos realus sumažinimas gali siekti 23 proc.

49. pritaria, kad 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu toliau būtų taikoma N+3 taisyklė;
50. pritaria PVM finansavimo reikalavimams visų išlaidų kategorijų atvejais, kai šio mokesčio negali susigrąžinti paramos gavėjai;

2013 m. vasario 1 d., Briuselis

*Regionų komiteto
pirmininkas*
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO
